

## דוברי חמאס



67 אלף אזרחים. זהו כישלון לוגי ומוסרי. התקשורת ידעה שדיווחי הפלסטינים, האו"ם והצלב האדום על קורבנות אזרחיים שהיו בכל העימותים ממלחמת לבנון הראשונה ועד היום היו שקריים. גם ב"צוק איתן", הטענות בדבר 75%-80 קורבנות אזרחיים הן שקריות. "הניו יורק טיימס" והבייביסי, שהבליטו את "תחרות הקורבנות", מודים עכשיו כי היקף אבדות האזרחים שדווח אינו עומד במבחנים סטטיסטיים. זהו מחדל מקצועי.

הכיסוי התקשורתי של מלחמות משפיע על דעת הקהל העולמית ועל מנהיגים וקבלת החלטות. מגמותיו יכולים להכריע את התוצאות לא פחות מאלו שמושגים בשדה הקרב. הבעיה העיקרית שהופיעה בתקשורת בכל המלחמות והמבצעים של ישראל בעשור האחרון היא מידתיות היקף הפגיעה באזרחים. התקשורת היא המקור העיקרי למידע על היקף האבדות, סוגיהן וגורמיהן. כיסוי מבצע "צוק איתן" והפגיעות באזרחים בתקשורת העולמית, בעיקר במערב, הצטיין בהטיות אנטי-ישראליות ובכישלונות מקצועיים ואתיים חמורים. הם הופיעו בכל מרכיבי הכיסוי העיתונאי: תמונות, כותרות, דיווחים, מאמרי מערכת ודעות וקריקטורות.

**לפי "מבחן הקורבנות האזרחיים", גרמניה הנאצית - שספגה מיליון אזרחים הרוגים במלחה"ע השנייה - הייתה קורבן של תוקפנות ארה"ב, שאיבדה "רק" 12 אלף אזרחים**



התמונות מעזה הראו רק מה שחמאס התיר לשרד ולתא. חמאס הפעיל טרור וצנזורה נגד עיתונאים. הוא התיר לשרד רק תמונות של הרס והרג של אזרחים, בייחוד של נשים וילדים, וביים מצבים על הקרקע. לא שודרו תמונות של שיגורי רקטות מתוך אזורים מיושבים ומתוך בתי ספר של אונר"א, מסגרים ובתי חולים. נראו רק גופות והלוויות של אזרחים ומעט מאוד, אם בכלל, של לוחמי חמאס. אמצעי התקשורת בעולם לא טרחו לציין בשום מקום את התנאים המגבילים שבהם הם פועלים בעזה ושגרמו בהכרח לדיווח כוזב ומטעה. רק לאחר שיצאו מעזה העזו עיתונאים בודדים בלבד, כמו האיטלקי גבריאלה ברבאטי והצרפתי גלאגר פנוויק, לחשוף את הטרור שחמאס הפעיל נגד עיתונאים, את השימוש שהוא עשה באזרחים כמגינים אנושיים ואת שיגוריו הכושלים שגרמו להרג ילדים, כמו בשאטי ב-28 ביולי. זהו מחדל אתי.

רשתות השידור של סין והודו חשפו את הקונטקסט החסר של מאמצי ישראל להימנע מפגיעות באזרחים ואת הפעולות ההפוך כות של חמאס. מי היה מאמין שרשת השידור הבינלאומית של סין הקומוניסטית (סי-טי-יו) תדווח באורח מדויק ומאוזן הרבה יותר על עזה מזה של הבייביסי הבריטי. עוכרה מפתיעה זו מצביעה יותר מכל על העמדות המוטות מראש נגד ישראל ואולי גם על אנטישמיות של אמצעי תקשורת במערב.

הכיסוי המוטע והמטעה תרם לקריאות החפוזות להעמיד את ישראל לדין על פשעי מלחמה, להפגנות ענק נגד ישראל ולתקריאות אנטישמיות באירופה. התקשורת המערבית חייבת לתת דו"ח לקהלי צרכניה על כישלונותיה המקצועיים והאתיים בעזה. ספק רב אם יש בה את האומץ לחקור את מחדליה, כפי שהיא תדווח דורשת מממשלות וארגונים.

פרופ' איתן גלבוץ הוא ראש ביה"ס לתקשורת וחוקר בכיר במרכז בסיא למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת בר-אילן

התקשורת הפכה את היקף הקורבנות האזרחיים למדר יחיד של צדקת הלוחמה הישראלית. "הניו יורק טיימס" ו"הארץ", למשל, פירסמו מדי יום בעמוד ראשון את היקף הנפגעים בע"זה. המסר ברור: ככל שיש יותר נפגעים אזרחיים כך ישראל מבצעת יותר "פשעי מלחמה". המדר הזה מופרך. לפי הגיונו המעוות, גרמניה הנאצית - שספגה מיליון אזרחים הרוגים במלחמת העולם השנייה - הייתה קורבן של תוקפנות ארה"ב, שאיבדה "רק" 12 אלף אזרחים, ושל בריטניה, שאיבדה "רק"